

REKONŠTRUKCIA KOLONÁDOVÉHO MOSTA V PIEŠŤANOCH

RECONSTRUCTION OF THE COLONNADE BRIDGE IN PIEŠŤANY

TEXT Patrik Kotula, Petra Bujňáková, Bohuslav Pernecký

Kolonádový most cez Váh spája mestské centrum Piešťan s Kúpeľným ostrovom. Svojou dĺžkou takmer 157 m sa radí k najdlhším krytým mostom na Slovensku. Objekt je zapísaný do Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok Slovenskej republiky a do svetového zoznamu špičkových diel funkcionalistickej architektúry. Promenádný most v súčasnosti slúži pre cyklistickú a pešiu dopravu a predajne suvenírov. Od svojho vzniku prešiel iba jednou zásadnou rekonštrukciou po druhej svetovej vojne. Aktuálne prebieha rozsiahla rekonštrukcia mosta. Príspevok popisuje výsledky diagnostického prieskumu a plánované rekonštrukčné práce na moste.

The Colonnade Bridge over the river Váh connects the town of Piešťany with the spa island "Kúpeľný ostrov". With a length almost 157, it ranks as one of the longest covered bridge in Slovakia. The bridge is registered in the Central List of Cultural Monuments of the Slovak Republic and in the world list of top works of functionalist architecture. The current bridge system provides a lane for pedestrians and cycle traffic, as well as souvenir shops. Since the bridge was built, only one major reconstruction after World War II has been carried out. Currently, the reconstruction process has been in progress. The paper describes results of a diagnostics survey and planned construction works on the bridge.

História mosta

Autormi pôvodného návrhu mosta z rokov 1930 až 1931 boli prof. Emil Belluš v spolupráci s Ing. Alexandrom Schwarzom. Most mal slúžiť ako promenáda pre hostí kúpeľného mesta. Z porovnania návrhu a realizácie možno konštatovať, že realizovaný most sa od pôvodného návrhu čiastočne odlišuje. Vo vstupnej časti mosta od mesta je nad fontánou umiestnená socha Barlolámača od akademického sochára Roberta Kühmayera z roku 1932. V deliaciej zasklenej stene v strede mosta sú umiestnené leptané vitráže od akademického maliara Martina Benku. Most mal byť napojený na nábrežné pergolovité stĺporadia, z ktorých je realizovaná iba časť v prvom poli, a preto sa nazýva Kolonádový most, avšak podľa iných zdrojov má tiež pomenovanie Sklený most vďaka presklenej stene chrániacej peších pred vetrom. Pre Bellušovu tvorbu bola typická snaha o syntézu archi-

tektúry a výtvarného umenia, ktorá je pri tomto ojedinelom moste uplatnená nielen v leptaných vitrážach, ale najmä v bronzovej soche Barlolámača (obr. 1), ktorá sa stala symbolom mesta Piešťany. Na vstupnom portáli na most v smere od mesta sa nachádza latinský nápis SALUBERRIMAE PISTINIENSESS THERMAE (Uzdravujúce piešťanské kúpele, oslavnú báseň s týmto názvom napísal Adam Trajan Benešovský v roku 1642).

Pôvodný most bol postavený v rokoch 1931 až 1932 (obr. 2). Časť mosta bola 2. apríla 1945 vyhodенá do vzduchu ustupujúcimi nemeckými vojskami. Rekonštrukcia, pri ktorej boli zachované dve pôvodné krajné polia na každej strane a zničená stredná časť nahradená novou konštrukciou, bola ukončená v rokoch 1955 a 1956. Jej autorom bol Ing. Miroslav Kollár.

Most sa nachádza na hranici pamiatkovej zóny prvého ochranného

pásma prírodných liečivých zdrojov vnútorného územia kúpeľného mesta Piešťany. Pôvodne bol mostný objekt navrhnutý ako cestný a promenádný most s predajňami umeleckých predmetov a s miestnosťou na podávanie liečivej vody. Vzhľadom na jeho spoločenský význam, neobvyklé architektonické riešenie a atraktivnosť prostredia bol vyhlásený v roku 1987 za národnú kultúrnu pamiatku (obr. 3).

Popis nosnej konštrukcie

Krajné časti na ľavej a pravej strane Váhu tvorí združený dvojpoľový rám s previslými koncami o rozpätiach 4,3 + 2 × 20 + 4 m. Strednú časť tvorí jednoduchý rám s previslými koncami o rozpätí 4 + 28 + 4 m. Medzi krajnými rámmi a stredným rámmom sú vložené prosté polia s rozpätím 12 m. Celková dĺžka nosnej konštrukcie je 156,6 m: 4,3 + 3 × 20 + 28 + 3 × 20 + 4,3 m (obr. 4a). V priečnom reze má nosná konštrukcia v 2. až 6. poli sedem hlavných nosných trémov